

Broj: 01-02-1-2119/24

Sarajevo: 5. 11. 2024.

**ZASTUPNIKU
U ZASTUPNIČKOM DOMU
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE**

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
САРАЈЕВО

05-11-2024			
Redni broj	Uredni broj	Redni broj	Redni broj

**Predmet: Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine,
predlagatelj zastupnik: Denis Zvizdić, dostavlja se**

Poštovani,

Sukladno Odluci Kolegija Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u privitku vam dostavljam Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine, čiji je predlagatelj zastupnik Denis Zvizdić, broj: 01-02-1-2119/24 od 31. 10. 2024., koji je Odjel za lektoriranje Tajništva Parlamentarne skupštine BiH lektorirao na bosanski, hrvatski i srpski jezik.

S poštovanjem,

Privitak:

- Prijedlog zakona

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a

ПРИЈЕДЛОГ

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на __. сједници Представничког дома, одржаној __. __. 2024. године и на __. сједници Дома народа, одржаној __. __. 2024. године, усвојила је

ЗАКОН

О ИЗМЈЕНИ И ДОПУНИ КРИВИЧНОГ ЗАКОНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

У Кривичном закону Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 8/10, 47/14, 22/15, 40/15, 35/18, 46/21, 31/23 и 47/23) у члану 42а. став (1) ријеч „ће“ замјењује се ријечју „може“.

Иза става (1) додаје се нови став (2) који гласи:

(2) Суд је дужан да приликом одлучивања о захтјеву осуђеног из става (1) овог члана узме у обзир све околности из члана 48. овог закона.

Ранији ст. (2), (3) и (4) постају ст. (3), (4) и (5).

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику БиХ“.

Број:

__ . __ . 2024. године

Сарајево

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА УСВАЈАЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за усвајање Закона о измјени и допуни Кривичног закона Босне и Херцеговине садржан је у одредби члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине према којем је Парламентарна скупштина БиХ надлежна за „доношење закона који су потребни за спровођење одлука Предсједништва или за вршење функција Скупштине по овом уставу“.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Одредбом члана 42а. став (1) Кривичног закона Босне и Херцеговине, која је тренутно на снази, прописано је да ће се изречена казна затвора до једне године, на захтјев осуђеног, замијенити новчаном казном која се плаћа у једнократном износу у року од 30 дана. Наиме, на основу овако нормиране одредбе, не постоји могућност замјене казне затвора по оцјени Суда, узимајући у обзир појединачне околности конкретног случаја, него се ради о императивној одредби - обавези Суда да изврши замјену уколико осуђени поднесе такав захтјев. Иако институт замјене казне затвора новчаном казном има своје предности, попут смјештајног и финансијског растерећења затворских јединица, далеко је више негативних посљедица. Конкретно, мишљења сам да се на овај начин не остварује специјална и генерална превенција која је предвиђена кривичнопроцесним законодавством Босне и Херцеговине, те заштита и сатисфакција жртве, као основна сврха примјене кривичноправне санкције.

Важно је нагласити да је Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине 2015. године усвојила Закон о измјенама и допунама Кривичног закона Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 40/15) и тада је у члану 3. извршена промјена формулације члана 42а. став (1) на начин да се ријеч „може“ замијени ријечју „ће“. У образложењу тог закона је наведено да се то мијења јер „у ранијој одредби није прописано када, због чега, односно у којим случајевима суд удовољава захтјеву за замјену казне затвора новчаном казном, а што може довести до различитог поступања према осуђеним лицима и тиме кршења принципа владавине права, односно принципа правне сигурности“. Парламентарна скупштина БиХ је прихватила ту аргументацију и одредила кроз формулацију „ће“, а не „може“ да се свака замјена казне затвора до годину дана мора замијенити новчаном казном (уз одређене изузетке који су прописани ставом 4. члана 42а). Међутим, пракса је показала да тај принцип не треба примјењивати у свим случајевима, односно да постоје специфичности и околности сваког појединог случаја када је то оправдано, а када није оправдано. Управо водећи рачуна о принципу заштите владавине права и правне сигурности у Приједлогу овог закона у ставу (2) наводи се да се замјена казне затвора може замијенити новчаном казном, али реферирајући се на обавезу Суда да приликом

одлучивања о захтјеву осуђеног мора узети у обзир све околности случаја, односно мора се водити општим правилима за одмјеравање казне. Тиме се постиже двоструки ефекат. Прво, и даље се омогућава замјена казне затвора новчаном казном и тиме се додатно не оптерећује затворски систем на нивоу Босне и Херцеговине. И друго, Суд у том случају има могућност да, у ситуацијама када је то сврсисходно, ипак одреди казну затвора ако сматра да би то допринијело сврси кажњавања. У неким случајевима постоје одређене отежавајуће околности, када се замјеном казне затвора новчаном казном неће постићи жељени ефекат ни у смислу генералне превенције, а посебно не у смислу специјалне превенције. Ако су озбиљно повријеђене неке вриједности као опште и заштићено добро, ако је држање починиоца након почињења кривичног дјела било непримјерено, ако се ради о повратнику у учињењу кривичног дјела, ако је озбиљно узнемирена јавност почињењем неког кривичног дјела и слично, онда је са аспекта владавине права погрешно таквом лицу омогућити да исплати одређену суму новца и тако избјегне затворску казну.

Циљ изрицања кривичноправних санкција не смије бити „награђивање“ починилаца кривичних дјела, већ напротив сврха кажњавања мора бити друштвена осуда учињеног кривичног дјела, утицај на починиоца да убудуће не чини кривична дјела, да се утиче на остале да не чине кривична дјела и да се утиче на свијест грађана о погибелности кривичних дјела и о праведности кажњавања починилаца.

III. ПРИНЦИПИ НА КОЈИМА ЈЕ ЗАСНОВАН ПРИЈЕДЛОГ ЗАКОНА

Овај приједлог закона заснован је на принципима: уставности, законитости, владавине права, правне сигурности и друштвене одговорности.

IV. ПРОЦЈЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства.